Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΣΧ.ΕΤΟΣ 2015-2016

ΕΥΗ ΣΥΡΙΓΑ

Σκίτσο Ηλίας Σαμαράς

ΕΝΟΤΗΤΑ 1η

Η Ελένη και η καταστροφή της Τροίας

Μετάφραση

Εάν η Ελένη ήταν στην Τροία, οι Τρώες θα την έδιναν πίσω στους Έλληνες, με ή χωρίς τη θέληση του Αλέξανδρου/Πάρη. Γιατί βέβαια δεν ήταν τόσο παράφρων ο Πρίαμος ούτε οι άλλοι Τρώες, ώστε να θέλουν να θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή τη δική τους και των παιδιών τους και την πόλη τους, για να κατοικεί μαζί ο Αλέξανδρος με την Ελένη. Εάν βέβαια είχαν αυτή τη γνώμη τα πρώτα χρόνια , όταν πολλοί από τους Τρώες, και μάλιστα οι γιοι του, όποτε συγκρούονταν με τους Έλληνες, σκοτώνονταν, ο Πρίαμος, αν και ο ίδιος συγκατοικούσε με την Ελένη, θα την έδινε πίσω στον Μενέλαο, για να απαλλαγούν αυτός και οι υπήκοοί του από τις παρούσες συμφορές. Αλλά βέβαια δεν είχαν την Ελένη, ώστε να την επιστρέψουν, ούτε οι Έλληνες τους πίστευαν, παρόλο που αυτοί έλεγαν την αλήθεια, όπως εγώ πιστεύω, επειδή ο θεός μηχανευόταν για να κάνουν με την ολοκληρωτική τους καταστροφή ολοφάνερο στους ανθρώπους αυτό, ότι δηλαδή για τις μεγάλες αδικίες μεγάλες είναι και οι τιμωρίες από τους θεούς.

μαρμάρινη προτομή της Ωραίας Ελένης_Antonio Canova_Μουσείο Λονδίνου

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις με τα κατάλληλα **χωρία του κειμένου** στην **α.ε.**

α) Σε ποια περίπτωση θα έδιναν οι Τρώες την Ελένη πίσω στους Έλληνες;

……

β) Για ποιο σκοπό θα έδινε ο Πρίαμος την Ελένη πίσω στον Μενέλαο, αν και ο ίδιος συγκατοικούσε μαζί της;

……

γ) Για ποιο λόγο ο θεός μηχανευόταν (την καταστροφή των Τρώων);

……

δ) Τι ήθελε να κάνει ολοφάνερο στους ανθρώπους ο θεός;

……

2. Με ποια **λέξη** εισάγεται καθεμιά από τις παραπάνω προτάσεις; Τι μέρος του λόγου είναι;

……

3. α) Να κάνετε πλήρη **σύνταξη** στο παρακάτω γνωμικό.

β) Να αναπτύξετε το γνωμικό σε μία **παράγραφο 80 λέξεων**.

Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.

Μένανδρος, *Γνῶμαι μονόστιχοι* 438

Αυτός που δεν ξέρει γράμματα, αν και βλέπει, στην ουσία δε βλέπει.

ΣΥΡΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

4. Ο μύθος της ωραίας Ελένης έχει εμπνεύσει πολλούς λογοτέχνες Έλληνες και ξένους. Αφού μελετήσετε τα παράλληλα κείμενα του βιβλίου σας, ΑΕΓ Γ΄ Γυμνασίου σ. 100 και το ακόλουθο που σας δίνεται, να γράψετε γιατί κατά την άποψή σας η Ελένη αποτέλεσε πηγή έμπνευσης πολλών λογοτεχνών.

<<Α, ναι, πόσες ανόητες μάχες, ηρωισμοί, φιλοδοξίες, υπεροψίες, θυσίες και ήττες και ήττες, κι άλλες μάχες, για πράγματα που κιόλας ήταν από άλλους αποφασισμένα, όταν λείπαμε εμείς.>>

Γ. Ρίτσος, *Ελένη*

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ

1. Αφού μεταφέρετε με αντιγραφή επικόλληση από το ψηφιακό σχολείο το κείμενο της ενότητας, να **επισημάνετε με** κίτρινο **χρώμα** την πρώτη ερώτηση, με πράσινο ανοιχτό τη δεύτερη, με γαλάζιο την τρίτη και γκρι ανοιχτό την τέταρτη.

2. Να απαντήσετε σε **πίνακα**.

3. α) Να χρησιμοποιήσετε την **εισαγωγή σχολίου**.

β) Να γράψετε την απάντησή σας σε ένα φύλλο του **word** και να το δημοσιεύσετε στο **ιστολόγιο** της τάξης.

4. Να μελετήσετε τα κείμενα στο ψηφιακό σχολείο ή τις **υπερσυνδέσεις**.

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2η

Θυσία για την πατρίδα

Μετάφραση

Επομένως ταιριάζει να θεωρούμε αυτούς ως τους πιο ευτυχισμένους, οι οποίοι αφού κινδύνεψαν για τα μεγαλύτερα και τα ωραιότερα (ιδανικά) με αυτόν τον τρόπο πέθαναν, χωρίς να εμπιστευτούν τους εαυτούς τους στην τύχη ούτε να περιμένουν τον φυσικό θάνατο, αλλά επιλέγοντας τον ωραιότερο. Και γι΄ αυτό βέβαια οι αναμνήσεις τους είναι αγέραστες και οι τιμές τους αξιοζήλευτες από όλους τους ανθρώπους΄ αυτοί πενθούνται βέβαια λόγω της φύσης τους ως θνητοί (της θνητής φύσης τους), υμνούνται όμως ως αθάνατοι λόγω της γενναιότητάς τους. Και γι΄ αυτό βέβαια θάβονται με δημόσια φροντίδα και καθιερώνονται προς τιμήν τους αγώνες δύναμης και σοφίας και πλούτου, με την ιδέα ότι είναι άξιοι αυτοί που έχουν σκοτωθεί στον πόλεμο να τιμώνται με τις ίδιες τιμές με τους αθάνατους. Εγώ λοιπόν αυτούς και τους καλοτυχίζω για τον θάνατό τους και τους ζηλεύω και νομίζω ότι μόνο αυτοί από τους ανθρώπους άξιζαν περισσότερο να ζήσουν, οι οποίοι, αφού έτυχε να έχουν θνητά σώματα, κληροδότησαν αθάνατη μνήμη λόγω της ανδρείας τους.

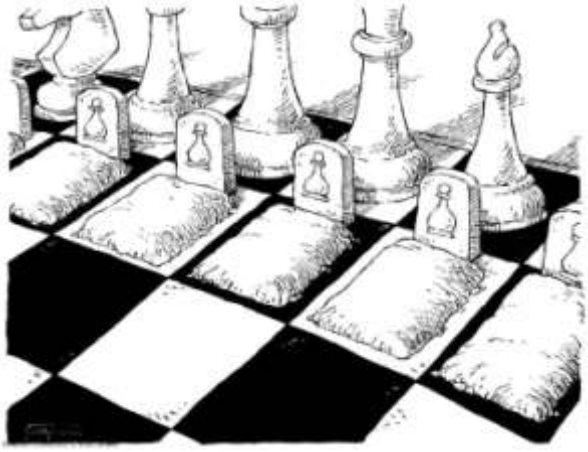

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Οι λέξεις: τύχη, τεῦξις, τυχηρός, τὸ τυχαῖον, εὐτυχής, ἐπίτευξις κ.ά. είναι ομόρριζες με το ρήμα **τυγχάνω** της **α.ε.** . Να γράψετε απλές και σύνθετες λέξεις από το ρήμα τυγχά-

Απλές	Σύνθετες

2. τυγχάνω: Να κάνετε χρονική αντικατάσταση στο β΄ ενικού οριστικής.

γίγνομαι: Να κάνετε χρονική αντικατάσταση στο γ΄ πληθυντικού οριστικής.

3. Δίπλα σε καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις σημειώστε **Σ**, αν τη θεωρείτε σωστή ή **Λ** αν τη θεωρείτε λανθασμένη. Στις περιπτώσεις του Λάθους να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

α) Ο υπερθετικός βαθμός του επιθέτου **ἥσυχος** είναι ἡσυχότατος. Σ Λ

β) Ο υπερθετικός βαθμός του επιθέτου **ἔντιμος** είναι ἐντιμώτατος. Σ Λ

γ) Ο συγκριτικός βαθμός του επιθέτου **ἀπαλός** είναι ἀπαλότερος. Σ Λ

δ) Ο υπερθετικός βαθμός του επιθέτου **γενναῖος** είναι γενναιώτατος. Σ Λ

ε) Ο συγκριτικός βαθμός του επιθέτου **ἔνδοξος** είναι ἐνδοξώτερος. Σ Λ

ΣΥΡΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

στ) Ο υπερθετικός βαθμός του επιθέτου **νέος** είναι νεώτατος. Σ Λ

η) Ο υπερθετικός βαθμός του επιθέτου **ἀληθὲς** είναι ἀληθέστατον. Σ Λ

θ) Ο συγκριτικός βαθμός του επιθέτου **πτωχή** είναι πτωχοτέρα. Σ Λ

4. α) Σε ποιους αναφέρεται το τραγούδι **Ήρωες** της Μαρίας Δημητριάδη**;** βλ**.** Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου, σ. 133.

β) Πού αναφέρεται ο **Επιτάφιος** του Γιάννη Ρίτσου; βλ**.** Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου, σ. 119.

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 3η

Η κατοχή της εξουσίας δεν εγγυάται την ευτυχία

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνηρημένα ρήματα (-άω, ῶ)

Να συμπληρώσετε τους παρακάτω πίνακες:

Ενεστώτας Ε.Φ.				
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α΄εν.		γεννῶ		
β΄εν.				ἀγάπα
γ΄εν.	ἀνιᾷ			
α΄πληθ.			διαιτῷμεν (=ζούμε)	
β΄πληθ.		ἀπαντᾶτε		
γ΄πληθ.			ἀπατῶεν	

Απαρέμφατο: (δρῶ)	Μετοχή: (δρῶ)

Παρατατικός Ε.Φ. (δρῶ)			
α΄εν.		α΄πληθ.	
β΄εν.		β΄πληθ.	
γ΄εν.		γ΄πληθ.	

Ενεστώτας Μ.Φ.				
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α΄εν.	ἐῶμαι (αφήνομαι)			
β΄εν.		τιμᾷ		
γ΄εν.			ἐρωτῷτο	
α΄πληθ.	μελετώμεθα			
β΄πληθ.		πειρᾶσθε		
γ΄πληθ.	ἰῶνται(=θεραπεύονται)			

Απαρέμφατο: (ἡττῶμαι)	Μετοχή: (ἡττῶμαι)

Παρατατικός Μ.Φ. (ὁρῶμαι)			
α΄εν.	ἑωρώμην	α΄πληθ.	
β΄εν.		β΄πληθ.	
γ΄εν.		γ΄πληθ.	

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 4η

Τα πλεονεκτήματα της ειρήνης

Μετάφραση

Άραγε λοιπόν θα ήταν αρκετό σε μας να κατοικούμε την πόλη με ασφάλεια και να γινόμαστε πλουσιότεροι στη ζωή και να έχουμε ομόνοια μεταξύ μας και να χαίρουμε εκτίμησης μεταξύ των Ελλήνων; Εγώ βέβαια νομίζω ότι η πόλη θα ευτυχίσει πλήρως αν γίνουν αυτά. Ο πόλεμος βέβαια μας έχει στερήσει όλα αυτά που έχουν λεχθεί ΄ γιατί πράγματι μας έκανε φτωχότερους και μας ανάγκασε να ανεχόμαστε πολλούς κινδύνους και μας έχει διαβάλει στους Έλληνες και μας έχει ταλαιπωρήσει με όλους τους τρόπους. Εάν όμως κάνουμε ειρήνη, […] θα κατοικούμε την πόλη με μεγάλη ασφάλεια, αφού απαλλαγούμε από τους πολέμους και κινδύνους και διχόνοια, […] και κάθε μέρα θα γινόμαστε πιο εύποροι καλλιεργώντας τη γη χωρίς φόβο και πλέοντας στη θάλασσα και ασχολούμενοι με άλλα επαγγέλματα τα οποία τώρα έχουν εκλείψει εξαιτίας του πολέμου. Και θα δούμε την πόλη να λαμβάνει διπλάσια έσοδα απ' ό,τι τώρα και να είναι γεμάτη από εμπόρους και ξένους και μέτοικους, από τους οποίους τώρα έχει ερημωθεί. Και το σημαντικότερο΄ θα έχουμε συμμάχους όλους τους ανθρώπους, όχι εξαναγκασμένους, αλλά έχοντας πειστεί/με τη θέλησή τους.

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνηρημένα ρήματα (-έω, ῶ)

Να συμπληρώσετε τους παρακάτω πίνακες:

Ενεστώτας Ε.Φ.				
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α΄εν.	οἰκῶ	βοηθῶ	εὐδοκιμοῖμι	----------
β΄εν.				τήρει
γ΄εν.				
α΄πληθ.				
β΄πληθ.				
γ΄πληθ.				

Απαρέμφατο: (φρονῶ)	Μετοχή: (ὑμνῶ)

Παρατατικός Ε.Φ. (σκοπῶ)			
α΄εν.		α΄πληθ.	
β΄εν.		β΄πληθ.	
γ΄εν.		γ΄πληθ.	

Ενεστώτας Μ.Φ.				
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α΄εν.	ἡγοῦμαι	ἡγῶμαι	ταλαιπωροίμην	
β΄εν.				
γ΄εν.				
α΄πληθ.				
β΄πληθ.				
γ΄πληθ.				ἀπολογείσθων

Απαρέμφατο: (ἀπολογοῦμαι)	Μετοχή: (αἱροῦμαι)

Παρατατικός Μ.Φ. (σκοποῦμαι)			
α΄εν.		α΄πληθ.	
β΄εν.		β΄πληθ.	
γ΄εν.		γ΄πληθ.	

ΣΥΡΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση στο β΄ ενικ. και γ΄ πληθ. του ρήματος **ὁράω-ῶ** και στο γ΄ ενικ. του ρήματος **ὑπερβάλλω**.

2. Να δημιουργήσετε οικογένειες λέξεων στην **ν.ε.** από τα ρήματα της **α.ε. ὁράω-ῶ**, και **βάλλω**.

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ

1. Να οπτικοποιήσετε το τραγούδι Imagine στο **Movie Maker** αναζητώντας εικόνες από το **Google** στο λήμμα ειρήνη , παγκόσμια ημέρα ειρήνης ή όπου αλλού θέλετε. (1η ομάδα μαθητών)

2. Να δημιουργήσετε **ψηφιακή αφίσα** με αντιπολεμικό μήνυμα για την Παγκόσμια ημέρα ειρήνης στις 21 Σεπτεμβρίου, στην οποία συμμετέχει το Γυμνάσιό σου. (2η ομάδα μαθητών)

3. Αφού διαβάσετε το Επεισόδιο από τη συλλογή διηγημάτων ΑΡΝΟΥΜΑΙ του Αντώνη Σαμαράκη, να γράψετε στο **word α)** τα θετικά συναισθήματα που βιώνει ο ήρωας σε περίοδο **ειρήνης** και **β)** με ποιον τρόπο και για ποιον λόγο μεταβάλλεται η ανθρώπινη συμπεριφορά υπό την απειλή ενός ενδεχόμενου **πολέμου**. (3η ομάδα μαθητών)

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

4. Αφού μελετήσετε στο βιβλίο Ιστορίας της Γ΄ Γυμνασίου, Προς το τέλος του πολέμου (σ. 91), Οι εξελίξεις έως τον Αύγουστο του 1922 (έξι τελευταίες σειρές σ. 107), Ενότητα 49 (σ. 135-6), Ο εμφύλιος άφησε πίσω … (σ152), να παρουσιάσετε σε **Power Point** τις συνέπειες του πολέμου. (4η ομάδα μαθητών)

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 6η

Η μουσική εξημερώνει

Μετάφραση

Τη μουσική είναι όφελος για όλους τους ανθρώπους να την ασκούν, αλλά για τους Αρκάδες είναι και αναγκαίο […]. Γιατί μόνο στους Αρκάδες κατά πρώτον τα παιδιά από τη νηπιακή τους ηλικία συνηθίζουν να τραγουδούν σύμφωνα με τους μουσικούς ρυθμούς τους ύμνους και τους παιάνες, με τους οποίους καθένας υμνεί σύμφωνα με τα πατροπαράδοτα ήθη τους τοπικούς ήρωες και θεούς΄ και μετά από αυτά […] με μεγάλο συναγωνισμό παίρνουν μέρος σε κυκλικό χορό και ψάλλουν άσμα προς τιμήν κάποιου θεού κάθε χρόνο με τη συνοδεία των αυλητών του Διονύσου στα θέατρα […]. Και από τα άλλα μαθήματα δε θεωρούν καθόλου ντροπή να παραδεχτούν ότι δε γνωρίζουν κάτι, ούτε βέβαια μπορούν να αρνηθούν το τραγούδι, επειδή όλοι το μαθαίνουν υποχρεωτικά, ούτε, εάν το παραδεχτούν, μπορούν να απαλλαγούν από αυτό, επειδή αυτό θεωρείται ντροπή στην κοινωνία/στα μέρη τους […]. Αυτά μου φαίνεται ότι τα θέσπισαν οι παλιοί, όχι για να καλλιεργήσουν τη φιληδονία και την επίδειξη πλούτου, αλλά επειδή από τη μια παρατηρούσαν τον μόχθο του καθενός και με λίγα λόγια την κοπιαστική και σκληρή ζωή τους και επειδή από την άλλη παρατηρούσαν την αυστηρότητα των ηθών, η οποία έρχεται ως συνέπεια στους ίδιους εξαιτίας του ψύχους και της τραχύτητας του τόπου στον οποίο ζουν, η οποία υπάρχει στις περιοχές τους στο μεγαλύτερο μέρος.

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να απαντήσετε στην ερώτηση 1 του βιβλίου, σ. 46 με τα κατάλληλα **χωρία του κειμένου** στην **α.ε.**

α) ……

β) ……

γ) ……

δ) ……

2. Με ποιες φράσεις του κειμένου αποδίδεται η διαχρονική αξία της μουσικής;

α) ……

β) ……

3. Για ποιους λόγους οι πρόγονοι των Αρκάδων καλλιέργησαν αυτή τη στενή σχέση με τη μουσική και τον χορό; Απαντήστε στη **ν.ε.**

α) ……

β) ……

γ) ……

4. Αφού ακούσετε τις παρακάτω μελωδίες Το χαμόγελο της Τζοκόντας - Μάνος Χατζιδάκις και Χαρταετοί - Μίκης Θεοδωράκης να γράψετε: α) Τι νιώθετε όταν ακούτε μουσική; και β) Πώς θα ήταν ο κόσμος χωρίς μουσική;

……

……

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

Αόριστος Β΄ Ε.Φ.

1. Να συμπληρώσετε τους παρακάτω πίνακες:

Αόριστος Β΄ Ε.Φ.				
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α΄εν.	ἤγαγον			
β΄εν.	παρέλαβες			
γ΄εν.		μάθῃ		
α΄πληθ.			εἴπομεν	
β΄πληθ.				ἴδετε
γ΄πληθ.		ἔλθωσι(ν)		

Απαρέμφατο: (**αόρ. β**΄ ἔφυγον)	Μετοχή: (**αόρ. β**΄ἔπεσον)

Αόριστος Β΄ Μ.Φ.				
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α΄εν.	ἀφικόμην			
β΄εν.		γένῃ		
γ΄εν.			αἴσθοιτο	
α΄πληθ.	εἱλόμεθα			
β΄πληθ.		ἐνέγκησθε		
γ΄πληθ.				βαλέσθων

Απαρέμφατο: (**αόρ. β**΄ἐλαβόμην)	Μετοχή: (**αόρ. β**΄ηὑρόμην/εὑρόμην)

Αρχαία Ελληνική Μουσική

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 8η

Ένα παράδειγμα σεβασμού προς τους γονείς

Μετάφραση

Λέγεται λοιπόν ότι η Σικελία (αν και μοιάζει πιο πολύ με μύθο, αλλά θα είναι κατάλληλο τώρα να τον ακούσουν όλοι οι νεότεροι) ξεπήδησε από την Αίτνα ένα ρυάκι λάβας ΄ και λένε ότι αυτό κυλούσε και προς την υπόλοιπη περιοχή, και μάλιστα προς κάποια πόλη από αυτές που κατοικούνταν εκεί. (Λένε) λοιπόν ότι άλλοι όρμησαν σε φυγή/ να φύγουν ζητώντας τη σωτηρία τους, ένας όμως από τους νεότερους, επειδή έβλεπε ότι ο πατέρας του ήταν πολύ ηλικιωμένος και δεν μπορούσε να φύγει αλλά ήταν παγιδευμένος μέσα στη φωτιά, αφού τον πήρε στους ώμους του, τον μετέφερε. Επειδή όμως, νομίζω, (του) προστέθηκε φορτίο, παγιδεύτηκε και ο ίδιος. Από αυτό το γεγονός λοιπόν αξίζει να παρατηρήσουμε τον θεό, ότι δηλαδή ευνοεί τους ενάρετους ανθρώπους. Διότι λέγεται ότι η φωτιά κύλησε ολόγυρα και περικύκλωσε το μέρος εκείνο και ότι σώθηκαν μόνο αυτοί, από τους οποίους η περιοχή ακόμη και σήμερα αποκαλείται τόπος των ευσεβών ΄ αυτοί όμως που έφυγαν γρήγορα και εγκατέλειψαν τους γονείς τους (λέγεται ότι) όλοι γενικά χάθηκαν.

Αίτνα

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις με τα κατάλληλα **χωρία του κειμένου** στην **α.ε.**

α) Γιατί έφυγαν οι κάτοικοι από την πόλη τους;

……

β) Γιατί δεν έφυγε και ο νέος μαζί τους;

……

γ) Για ποιον λόγο τον βοήθησαν οι θεοί;

……

δ) Με ποιον τρόπο τον έσωσαν;

……

ε) Τι έπαθαν όσοι εγκατέλειψαν τους γονείς τους;

……

2. Ποιες είναι οι **δύο βασικές ιδέες** του κειμένου;

α) ……

β) ……

3. Να βρείτε στο κείμενο **λέξεις ετυμολογικά συγγενείς** με τις παρακάτω λέξεις της **ν.ε.** :

α) άρση <

β) όραση <

γ) λήψη <

δ) απώλεια <

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

4. Στο βιβλίο της Β΄ Γυμνασίου ΑΕΓ, σ.84 διδαχτήκατε το κείμενο του Πλάτωνα στο οποίο αναφέρονται αυστηρές ποινές για όσους δε σέβονται τους γονείς τους. Στο κείμενο του Λυκούργου τονίζεται η σημασία του σεβασμού προς τους γονείς.

Σε ένα **άρθρο** που θα δημοσιευτεί **στην ηλεκτρονική εφημερίδα** του σχολείου σας να γράψετε τις απόψεις σας για τον **σεβασμό των σημερινών νέων προς τους γονείς τους**.

5. Να σχολιάσετε στο ιστολόγιο του σχολείου σας το γεγονός ότι αρκετοί γονείς περνούν τα τελευταία χρόνια της ζωής τους σε οίκους ευγηρίας.

6. Διαβάστε τις δύο τελευταίες παραγράφους από το κείμενο του Άγγελου Τερζάκη «Τα παιδιά με τα κλωνάρια» στο ΚΕΓ. Ποια είναι η άποψη του συγγραφέα για τον σεβασμό του παρελθόντος;

Τοιοῦτος γίγνου περί τοὺς γονεῖς, οἵους ἂν εὔξαιο περί σεαυτόν γενέσθαι τοὺς σεαυτοῦ παῖδας.

Να συμπεριφέρεσαι έτσι στους γονείς σου, όπως θα ευχόσουν να σου συμπεριφερθούν τα παιδιά σου.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ο Κλέοβις και ο Βίτων σέρνουν την άμαξα της μητέρας τους

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΔΡΟΣΙΑΣ

Α΄ παθητικός μέλλοντας

2. Να συμπληρώσετε τους παρακάτω πίνακες:

Οριστική			Ευκτική	
α΄εν.	ἀκουσθήσομαι (<ἀκούομαι)			
β΄εν.			βληθήσοιο (<βάλλομαι)	
γ΄εν.			αἱρεθήσοιτο (<αἱροῦμαι)	
α΄πληθ.	γνωσθησόμεθα (<γιγνώσκομαι)			
β΄πληθ.	ῥηθήσεσθε (<λέγομαι)			
γ΄πληθ.			οἰσθήσοιντο (<φέρομαι)	

Απαρέμφατο: πεισθήσομαι (**α΄παθ.μέλλ.**) (<πείθομαι)	Μετοχή: ἀρθήσομαι (**α΄παθ.μέλλ.**) (<αἴρομαι)

Α΄ παθητικός αόριστος

Οριστική		Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α΄εν.	ᾑρέθην (<αἱροῦμαι)			
β΄εν.		βουληθῇς (<βούλομαι)		
γ΄εν.			ληφθείη (<λανβάνομαι)	
α΄πληθ.	ἠνέχθημεν (<φέρομαι)			
β΄πληθ.				ἄχθητε (<ἄγομαι)
γ΄πληθ.		ὠφθῶσι (<ὁρῶμαι)		

Απαρέμφατο: ἡγήθην (**α΄παθ.αόρ.**) (<ἡγοῦμαι)	Μετοχή: ἐρρήθην (**α΄παθ.αόρ.**) (<λέγομαι)

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 9η

Οι νόμοι επισκέπτονται τον Σωκράτη στη φυλακή

Μετάφραση

Αν, ενώ πρόκειται εμείς από εδώ είτε να δραπετεύσουμε είτε όπως πρέπει να το ονομάσουμε αυτό, αφού έρθουν και σταθούν μπροστά μας οι νόμοι και το σύνολο των πολιτών/οι δημόσιες αρχές ρωτήσουν΄ Πες μου, Σωκράτη, τι έχεις στο νου σου να κάνεις; Κάτι άλλο ή με αυτό το έργο το οποίο επιχειρείς σκέφτεσαι να καταστρέψεις κι εμάς τους νόμους κι όλη (ανεξαιρέτως) την πόλη όσο εξαρτάται από σένα; Ή σου φαίνεται ότι είναι δυνατόν εκείνη η πόλη να υπάρχει ακόμα και να μην έχει καταλυθεί, στην οποία οι δικαστικές αποφάσεις ίσως καθόλου δεν ισχύουν, αλλά ακυρώνονται από τους πολίτες και καταργούνται; Τι να πούμε, Κρίτων(α), γι' αυτά και για άλλα τέτοια; Γιατί πολλά θα μπορούσε κανείς να πει, και μάλιστα ρήτορας, γι' αυτόν τον νόμο που κινδυνεύει να χαθεί, ο οποίος προστάζει οι δικαστικές αποφάσεις να ισχύουν. Ή θα πούμε σε αυτούς ότι «Μας αδικούσε η πόλη και δεν έκρινε σωστά τη δίκη;». Αυτά ή τι (άλλο) θα πούμε;

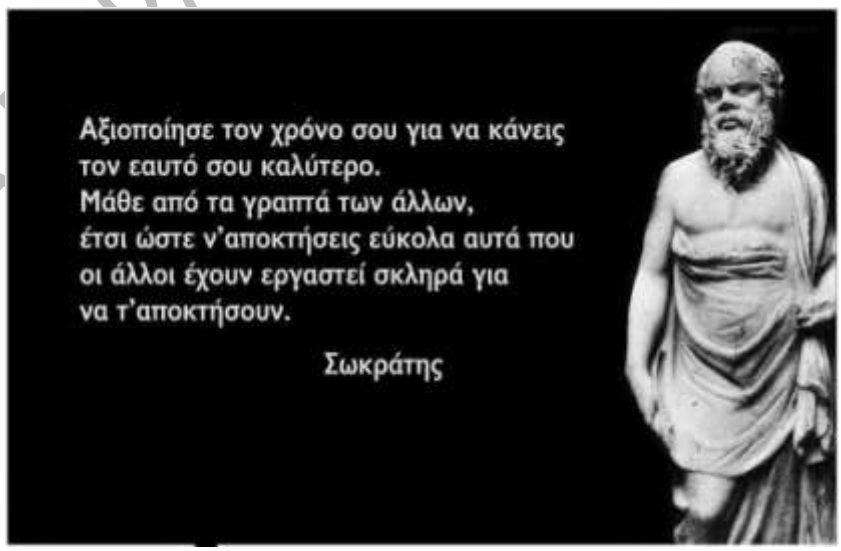

ΣΥΡΙΓΑ ΔΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

α) Ο Σωκράτης θέλει να εκμεταλλευτεί την ευκαιρία που του δίνουν οι φίλοι του να απόδράσει.

β) Οι δικαστικές αποφάσεις δεν ισχύουν στην πόλη (Αθήνα).

γ) Τα ερωτήματα στον Σωκράτη τα υποβάλλουν οι νόμοι.

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ

2. Μετά από ένα υποθετικό βίαιο επεισόδιο στον χώρο του σχολείου σας **ως πρόεδρος του Δεκαπενταμελούς** πρόκειται **να μιλήσεις** στους μαθητές του σχολείου. Επιχειρηματολογήστε για τη σημασία που έχει η τήρηση των κανόνων συμπεριφοράς στα πλαίσια του σχολείου. (1η ομάδα μαθητών) Ηχογράφηση της ομιλίας με το **audacity** ή την **ηχογράφηση Microsoft**.

3. Σε μια **εισήγηση προς το Δεκαπενταμελές** του σχολείου γράψτε τα αίτια που κάνουν μερικούς νέους να μην έχουν θετική στάση απέναντι στους κανόνες. (2η ομάδα μαθητών) Στο **word**.

4. Να προτείνετε έναν «δεκάλογο» συμπεριφοράς για το σχολείο σας (κάθε ομάδα διαφορετικό). (3η και 4η ομάδα μαθητών) Παρουσίαση σε **Power Point** και από τα πρότυπα του **Microsoft Publisher** ή τα σχήματα του **word**.

ΣΥΡΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

5. Αναζητήστε σε μια μηχανή αναζήτησης **γνωμικά του Σωκράτη** και γράψτε τα σε έναν ψηφιακό πίνακα ανακοινώσεων **lino**.

.

.

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑ ΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

Ονοματικές δευτερεύουσες προτάσεις

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Στις παρακάτω περιόδους να χωρίσετε τις προτάσεις και να αναγνωρίσετε το **είδος**, τη **συντακτική θέση,** τον **τρόπο εισαγωγής** και **εκφοράς** των ονοματικών δευτερευουσών προτάσεων.

α) Ἠγγέλθη ὅτι ἡττημένοι εἶεν οἱ Λακεδαιμόνιοι.

……

β) Οὐ τοῦτο λέγω, ὡς οὐ δεῖ ἰέναι ἐπί τοὺς πολεμίους.

γ) Δῆλον γάρ ἐστι ὅτι νῦν περὶ δόξης πολεμοῦσιν (οἱ Ὀλύνθιοι).

……

Ποια συμπεράσματα μπορείτε να εξαγάγετε από τις παραπάνω δευτερεύουσες προτάσεις;

……

……

2. Στις παρακάτω περιόδους να χωρίσετε τις προτάσεις και να αναγνωρίσετε το **είδος**, τη **συντακτική θέση,** τον **τρόπο εισαγωγής** και **εκφοράς** των δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων.

α) Φοβεῖται μὴ τὰ ἔσχατα πάθῃ (=μήπως πάθει …).

……

β) Ἔδεισαν (=φοβήθηκαν) μὴ λύττα (=λύσσα) τοῖς κυσὶν ἐμπέσοι.

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

……

γ) Φοβοῦμαι μὴ οὐ δυνηθῶ πρᾶξαι ταῦτα (=μήπως δεν μπορέσω να …).

……

Ποια συμπεράσματα μπορείτε να εξαγάγετε από τις παραπάνω δευτερεύουσες προτάσεις;

……

……

3. Στις παρακάτω περιόδους να χωρίσετε τις προτάσεις και να αναγνωρίσετε το **είδος**, τη **συντακτική θέση**, τον **τρόπο εισαγωγής** και **εκφοράς** των δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων.

α) Σκοπεῖ εἴ τινὰ τι ἀδίκησεν.

……

β) Ὁ γέρων νέος ἐγένετο, ὁ δὲ νέος ἄδηλον εἴ ἐς γῆρας ἀφίξεται. **ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ**

Ο γέροντας υπήρξε νέος, ενώ ο νέος είναι άγνωστο αν θα φτάσει στα γηρατειά.

……

γ) Ἐρωτῶσιν ὁπόσοι αὐτῶν τεθνᾶσι.

……

4. Στις παρακάτω περιόδους να χωρίσετε τις προτάσεις και να αναγνωρίσετε το **είδος**, τη **συντακτική θέση,** τον **τρόπο εισαγωγής** και **εκφοράς** των δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων.

α) Ὅστις μή ἐστι μεθ’ ἡμῶν, καθ’ ἡμῶν ἐστι.

……

β) Κῦρος ἔχων οὓς εἴρηκα ὡρμᾶτο ἀπὸ Σάρδεων.

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

……

γ) Οὗτος ἐστιν, ὃς ἀπέκτεινε τοὺς στρατηγούς.

……

δ) Ἦν δε τις Ἀπολλοφάνης Κυζικηνός, ὃς Φαρναβάζῳ ἐτύγχανε ξένος ὢν.

……

5. Να αναγνωρίσετε το **είδος** και τη **συντακτική θέση** των παρακάτω προτάσεων, που έχουν επισημανθεί με πράσινο χρώμα.

α) Πέμπουσι δισχιλίους ὁπλίτας καὶ Καλλίαν πέμπτον αὐτὸν στρατηγόν. Οἳ ἀφικόμενοι εἰς Μακεδονίαν ἐμάχοντο.

……

β) Καὶ γάρ τοι ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνῆμαι, ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἳ πενθοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετήν.

……

Ποια συμπεράσματα μπορείτε να εξαγάγετε **για την αναφορική αντωνυμία ὃς, ἣ, ὃ**;

……

……

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

Από το βιβλίο Θρησκευτικών Α΄ Γυμνασίου

ΕΝΟΤΗΤΑ 10η

Μια τιμητική εξορία

Επιρρηματικές δευτερεύουσες προτάσεις

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3. Στις παρακάτω περιόδους να χωρίσετε τις προτάσεις και να αναγνωρίσετε, τη **συντακτική θέση**, τον **τρόπο εισαγωγής** και **εκφοράς** των δευτερευουσών επιρρηματικών **αιτιολογικών** προτάσεων. Να επισημάνετε την εισαγωγή τους με κίτρινο χρώμα.

α) Ἐπεὶ δὲ ἀπορία ἦν, ἐλυπεῖτο ὁ Ξενοφῶν.

……

β) Χαίρω, ὅτι εὐδοκιμεῖς.

……

γ) Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ζητοῦσι τὸ πολλῶν δεσπόζειν, ὅτι πολλὴ χορηγία γίγνεται τῶν εὐτυχημάτων.

Οι περισσότεροι άνθρωποι ζητούν να εξουσιάζουν πολλούς, επειδή (έτσι) αποκτούν άφθονα υλικά αγαθά. **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ**

……

Ποιο άλλο **είδος** προτάσεων εισάγει ο σύνδεσμος **ὅτι**;

……

4. Να ενεργοποιήσετε την υπερσύνδεση **Ψηφιακό σχολείο** και να μεταβείτε στο Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στη σελ. 162, να διαβάσετε τον τρόπο εισαγωγής των δευτερευουσών επιρρηματικών τελικών προτάσεων και στη συνέχεια να γράψετε τους συνδέσμους.

……

5. Στις παρακάτω περιόδους να χωρίσετε τις προτάσεις και να αναγνωρίσετε, τη συντακτική θέση, τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς των δευτερευουσών επιρρηματικών συμπερασματικών προτάσεων.

α) **Οὕτως** ἰσχυρόν ἐστιν ἡ ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν.
Η αλήθεια είναι τόσο ισχυρή, ώστε επικρατεί σε κάθε ανθρώπινη σκέψη. **ΑΙΣΧΙΝΗΣ**

……

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

β) Ἑαυτὸν μάλιστα αἰδεῖσθαι, ὥστε μηδὲν ποιεῖν ἀνεπιτήδειον.
Τον εαυτό σου κυρίως να ντρέπεσαι, ώστε να μην κάνεις τίποτε άπρεπο. **ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ**

……

γ) Πολλὴν κραυγὴν ἐποίουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (=να ακούν και οι εχθροί).

……

Τι παρατηρείτε όσον αφορά στην **εκφορά** των **β** και **γ** δευτερευουσών **συμπερασματικών** προτάσεων;

……

6. Να χωρίσετε τις προτάσεις στις **δ** και **ε** περιόδους λόγου. Να αναγνωρίσετε το **είδος** τους χρησιμοποιώντας τη **δημιουργία σχολίου** του **word**.

δ) Ὥστε προσήκει τούτους εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι, οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτησαν. (ενοτ. 2)

……

ε) Τὰς ἁμάξας τότε οἱ ἐχθροὶ διήρπασαν ˙ ὥστε οἱ Ἕλληνες ἄσιτοι ἦσαν (=επομένως οι Έλληνες έμειναν νηστικοί).

……

7. Να μελετήσετε τις δευτερεύουσες **εναντιωματικές - παραχωρητικές** προτάσεις στη σελ. 161 στο **Συντακτικό** της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στο Ψηφιακό σχολείο και να γράψετε τις διαφορές τους σε έναν πίνακα.

ΣΥΡΙΓΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ

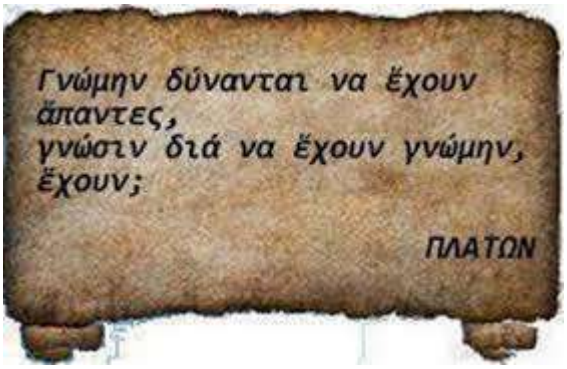
Γνώμην δύνανται να έχουν
άπαντες,
γνώσιν διά να έχουν γνώμην,
έχουν;
ΠΛΑΤΩΝ